

JAHIKOERTE JAHIOMADUSTE KINDLAKSTEGEMINE

METSSEALE LOODUSLIKES TINGIMUSTES

EESKIRI

Kinnitatud EKL JKK eestseisuse koosolekul 22.04.2024

Kinnitatud EKL Volikogu koosolekul 06.06..2024

Kehtib vastuvõtmise hetkest

Mõisted: Eesti Kennelliit (lühend EKL)

EKL Jahikoerte Kogu (lühend EKL JKK)

Rahvusvaheline Künoloogiline Föderatsioon (Fédération Cynologique Internationale) (lühend FCI)

1. Eesmärk

1.1. Jahikoerte jahiomaduste kindlakstegemise jahikatse (edaspidi katse) metsseale (edaspidi uluk) looduslikes tingimustes. Katse eesmärk on hinnata jahikoerte töomadusi jahiks.

2. Katse korraldamise tingimused

2.1. Katse korraldamisel lähtutakse käesolevas juhendis reguleerimata küsimustes EKL JKK jahikatsete üldeeskirjast ja muudest kehtivatest EKL dokumentidest.

2.2. Katset saab korraldada jahialadel ajal, kus jahikoeraga jahialal viibimine on jahieeskirjadega lubatud.

2.3. Koeri katsetatakse metssea leidmiseks musta ja valge maaga spetsiaalselt nimetatud ulukile.

2.4. Katset võib hinnata EKL-i poolt kinnitatud jahikatse hindamispädevusega jahikatse kohtunik (edaspidi kohtunik) või mõne muu FCI liikmesriigi poolt tunnustatud metsseakatse kohtunik.

2.5. Katset hindaval kohtunikul on lubatud kasutada abilisi. Katse ajal võib kohtunikuga koos viibida koerajuht, abilised ja kuni kaks harjutuskohtunikku.

2.6. Katse ajal peab koer olema lõastatud enne ja pärast oma sooritust. Oma katsesoorituse ajal võib koeral olla GPS- jälgimisseade.

2.7. Katse korraldajal on õigus piirata osavõtivate koerte arvu, kui katse organiseerimine seda nõuab.

2.8. Katset ei korraldata kui temperatuur langeb alla –15 kraadi

2.9. Katset ei korraldata kui lume keskmikne sügavus ületab 40 sentimeetrit.

3. Osalemisõigus ja selle piiramine

3.1. Katsel võivad osaleda kõik jahitõugu koerad, kellega on Eestis lubatud pidada jahti metsseale, kes on registreeritud FCI liikmesriigi või FCI poolt tunnustatud mitteliikmesriigi tõuregistris või selle lisas (eriregistris).

3.2. Katsele lubatakse koerad, kes on katsele registreeritud EKL JKK ja katse korraldaja poolt sätestatud korras.

3.3. Katsele pääsevad koerad vanuses alates 12-st elukuust kuni 10 aastani.

3.4. Katsel ei või osaleda:

- haige koer;

- indlev koer;

- tiine koer kolmkümmend (30) päeva enne oodatavat poegimist ja nelikümmend kaks (42)

päeva pärast poegimist;

- inimese suhtes agressiivselt käituv koer;

- koer, kellel ei ole täidetud EKL vaktsineerimise nõuded;

- noorem kui 12 (kaksteist) kuu vanune koer;

- kiibistamata/tätoveerimata koer.

3.5. Koer võib teha samal katsel vaid ühe katsesoorituse ning kogu katse vältel peab olema sama koerajuht.

3.6. Koerajuhil on võimalus katse katkestada ükskõik millisel hetkel, lähtuvalt koera heaolust ning teavitama sellest koheselt kohtunikku.

4. Katse läbiviimine

4.1. Enne katsel osalemist kontrollitakse koera paugukartlikkust. Lasu sooritamiseks kasutatakse siledaraudset jahirelva. Kontrollitavad koerad paigutatakse minimaalselt 25 meetri kaugusele lasu sooritajast. Lasu sooritaja ei tohi olla koerale nähtav. Samaaegselt katsel viibivate koerte paugukartlikkuse kontrollimise tingimused peaksid olema võimalikult sarnased. Paugukartlikke koeri katsele ei lubata.

4.2. Koeri katsetatakse ükshaaval. Katseala peab olema sobilik metsseale.

4.3. Kohtuniku korralduse peale vabastab koerajuht koera metssea leidmiseks (edaspidi otsing) ja võib anda koerale otsimise alustamiseks ergutavaid käsklusi.

4.4. Otsinguks antakse üks tund. Kui koer ei ole leidnud ulukit ja kohtunik on veendunud, et otsitaval alal uluk puudub on võimalik otsinguala muuta ja pikendada otsingu aega.

4.5. Kohtunik ja koerajuht järgnevad koerale. Koerajuht järgib tegutsemisel kohtuniku korraldusi. Koerajuht ja kohtuniku abilised järgivad tegutsemisel kõiki kohtuniku korraldusi.

4.6. Koera töö katkestatakse ja katsetamine lõpetatakse, kui koer :

- 10 minuti jooksul keeldub minemast otsingule;
- ei leia ulukit ettenähtud aja jooksul;
- kui koer töötab ilma hääleta nähes seisvat ulukit;
- lõpetab ulukile töö ja pöördub tagasi koerajuhi juurde.
- koer annab häält uluki jäljel ilma ulukit nägematta (FCI 5 rühma koerad).

4.7. Koera tekitatud kahju ning koerale tekitatud vigastuste eest vastutab koeraomanik.

4.8. Koeral peab olema kogu katse ajal sama koerajuht.

5. Hindamine

5.1. **Otsing** – koera võimekus leida uluk kiiresti haistmise, kuulmise, nägemise abil. Otsing peab olema kiire, põhjalik ja laiaulatuslik, läbides raskeid kohti.

Märkus:Kohtuniku otsusega ja koeraomaniku nõusolekul, koer lastakse nähtud uluki jälgedele, siis alandatakse "otsingu" eest hinnet minimaalselt 6 punkti.

5.2. **Hääl** - määratakse kindlaks hääle tugevus, kõlavus, kuuldavus ja tihedus.

5.3. **Julgus** – koera julge, enesekindel ja aktiivne käitumine ulukit leides ning ulukit peatades.

5.4. **Peatamise oskus** – leides uluki haugub koer julgelt ja kurjalt. Uluki liikumisel teeb tugevaid söoste(peatab) sundides uluki keerutama ühel kohal ning ennast kaitsma. Koer peab ulukit paigal hoidma kuni kohtuniku saabumiseni.

5.5. **Osavus** – oskus uluki rünnakute eest kõrvale põigelda, mitte kaotades peatamise eelseid ning vältides löögi alla sattumist.

5.6. **Visadus** – koera visa, sihikindel, järjekindel käitumine uluki leidmisel ja tema peatamisel. Koer töötab katkematult ulukile kuni kohtuniku saabumiseni ja ei lõpeta tööd enne vastava käsu saamist.

5.7. **Kuulekus** – koerajuhi käskluste ja signaalide kuulekas täitmine.

6. Koera töö hindamise maksimumpunktid:

Hinnatav omadus	Maksimumpunktid
Otsing	15
Hääl	10
Julgus	20
Peatamise oskus	25
Osavus	10
Visadus	15
Kuulekus	5
KOKKU	100

7. Järgu saamiseks vajalikud miinimumpunkti summad:

Hinnatav omadus	I järk	II järk	III järk
Üldhinne vähemalt	80	70	60
Sellest:			
otsing	13	11	8
julgus	16	14	12
peatamise oskus	20	16	12
visadus	13	11	8

8. Orienteeruv hindamiskaala ja punktide alandamine:

Nõuded kõrgemate punktide saamiseks	Kõrgeim punkti-summa	Punktide vähendavad puudused	Orienteeruv mahaarvamine kõrgeimast punktisummast
<u>1.Otsing</u> Koera võimekus leida uluk haistmise, kuulmise ja nägemise abil. Nõutav on kiire galopis liikumine (tõule omane), laiaulatuslik otsing, kiirus ja järjekindlus. Otsides läbi kiirelt raskesti läbitatavad alad.	15	Kordab värsked jälgi, kuid leiab uluki kiiresti.Otsib nõuetekohaselt, kuid mitte väga kiirelt.	2 – 4
		Ei otsi laialt. Peatub pikemalt raskemates kohtades. Otsib aeglaselt, kuid leiab uluki.	4 – 6
		Otsing aeglane (loid), väldib raskeid alasid, otsingul puudub piisav ulatus.On ebakindel, kuid leiab uluki.	6 - 8
<u>2. Hääl</u> Koer peab haukuma ulukit tõulise, tugeva, kõlava, tiheda ja kaugele kostva häälega	10	Hääl pole küllaltki kõlav, kuid piisavalt tugev.	1
		Hääl on tugev, kuid pole piisavalt tihe.	2 – 3
		Hääl on kõlatu, ei ole tihe, haugub pausidega.	4 – 6
		Hääl on kähe, nõrk ja kõlatu ei ole tihe, pikkade pausidega.	6 - 7
		Tõule mitteomane hääl.	9
<u>3. Julgus</u> Leidis uluki, koer haugub julgelt ulukit lähendes talle püüab parandada enda positsiooni peatamisel või peatamise üritusel. Uluki põgenemise katsel peatab julgelt, ei võimalda tal paigalt liikuda	20	Koer töötab ulukile 2 – 3 meetri kaugusel.	2 - 4
		Koer töötab ulukile 3 – 5 meetri kaugusel aeg-ajalt imiteerides peatamist. Ilmutab ettevaatlikuse tunnuseid.	4 – 7
		Ulukit ei ründa, jälitab ulukit kaugemalt kui 5 meetrit, ilmutab ebakindlust.	7 - 8
		Haugub ulukit arglikult distantsilt üle 10 meetri. Võimaldab ulukil vabalt liikuda.	9 - 12
<u>4.Peatamise oskus</u>		Koer peatab uluki, teeb sööste harva.	4 – 5

<p>Koer peatab äraminevat ulukit tihedate sööstudega tagant, sundides ulukit peatuma.</p>	<p>25</p>	<p>Koer teeb peatamise üritusi harva.</p> <p>Koer imiteerib peatamist, teeb lühikesi sööste ulukini lähenedes talle 1-2 meetri kaugusele.</p> <p>Ulukit ei peata, ei imiteeri peatamist, võimaldab tal vabalt liikuda.</p>	<p>6 – 9</p> <p>10 - 12</p> <p>14 - 15</p>
<p><u>5. Osavus</u></p> <p>Koer peab uluki rünnakute eest kiirelt ja osavalt kõrvale põiklema, mitte kaotades rünnaku eelist</p>	<p>10</p>	<p>Osavalt põigeldes uluki rünnaku eest, kaotab hetkeks rünnaku eelise.</p> <p>Põikleb, eemaldub märkimisväärsele kaugusele, sellega kaotades rünnaku eelised pikemaks ajaks.</p> <p>Põigeldes rünnakute eest satub kerge riivamise alla, kuid ei katkesta uluki peatamise üritusi.</p> <p>Takerdub hetkel takistusse või satub teise uluki ründe alla, aga jätkab tööd.</p> <p>Koer põikleb oskamatult. Satub uluki löögi alla, aga jätkab tööd.</p> <p>Koer satub löögi alla, katkestab töö.</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4 – 5</p> <p>6</p> <p>7</p>
<p><u>6. Visadus</u></p> <p>Koer peab näitama aktiivset katkematut tööd kogu katse vältel. Järjepidavalt jälitama ulukit kuni tema peatamiseni. Töötama kuni kohtuniku saabumiseni ja mitte katkestamata tööd enne vastava käsu saamist.</p>	<p>15</p>	<p>Töötab järjepidevalt, aga teeb ühe eemaldumise.</p> <p>Lõpetab haukumise ja eemaldub ulukist, kuid pöördub iseseisvalt tagasi 1 minuti jooksul.</p> <p>Töötab järjepidevalt, kuid töö käigus eemaldub 2 korda, pöördub kuni 2 minuti jooksul tagasi uluki juurde ning jätkab tööd.</p> <p>Lõpetab töö ja ei pöördu tagasi 2 minuti jooksul.</p>	<p>2 – 4</p> <p>0 – 4</p> <p>4 – 7</p> <p>11 - 13</p>

<p>7. <u>Kuulekus</u></p> <p>Koer on kuulekas ja täidab kõiki koerajuhi käsklusi</p>	<p>5</p>	<p>Koer ei täida koheselt koerajuhi käsklusi ja signaale ega lõpeta meelsasti tööd ulukile.</p> <p>Täidab koerajuhi käsklusi ja signaale peale kordamist.</p> <p>Koer ei täida koerajuhi käsklusi.</p>	<p>1 - 2</p> <p>2 – 3</p> <p>4</p>

Lisa 1: Erandina võib koera katsetada metsseale jahi käigus, kus ala suuruseks peab olema vähemalt 20 hektarit. Juhul kui koer töötab tõuomaselt kütiliinini, kus uluk kütitakse katsetatava koera eest, omistatakse talle III järk.

Olukorras, kus koer peatab uluki paigale ja kohtunik saab hinnata kõiki töötamise elemente, hinnatakse tema tööd vastavalt antud katse eeskirjale.